

PLA D'INCLUSIÓ DE LES PERSONES AMB NECESSITATS ESPECIALS I EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIOECONÒMICA A LA UPF 2017-2021

El reconeixement del dret a la igualtat d'oportunitats per a totes les persones és també tasca de la universitat. La inclusió social de les persones amb necessitats especials han de poder gaudir d'una participació social plena. En aquesta direcció ja estaven alineats els objectius i les accions establerts en el Pla d'Inclusió aprovat l'any 2010. D'altra banda, però, en els darrers anys ens hem vist sacsejats per una greu crisi financera que ha suposat un increment del nombre de famílies amb rendes baixes i en risc d'exclusió socioeconòmica. Aquest context advers ha fet que organismes i institucions de l'àmbit polític, educatiu i social, tant del nostre entorn com d'arreu del món, reflexionessin sobre l'augmentar les desigualtats socials i econòmiques, que ha desembocat en un descens i una limitació de la qualitat de vida dels ciutadans. i

Com a resposta, a l'agost del 2015 les Nacions Unides van aprovar, amb la participació de 193 estats i de la societat civil, els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), disset en total. D'aquests objectius, vigents fins a l'any 2030, en destaquem el número 4, que fa referència explícita a l'educació i que es estableix que cal **«assegurar l'accés en condicions d'igualtat per a tots els homes i les dones a una formació tècnica, professional i superior de qualitat, incloent-hi l'ensenyament universitari»**. El compromís de la UPF amb el desenvolupament sostenible es fa explícit en el seu Pla Estratègic 2016-2025. Un dels tres eixos transversals estableix precisament l'objectiu d'**«esdevenir una universitat socialment responsable i sostenible»**, i fixa a més l'àmbit d'**Entorn i projecció** com un dels cinc àmbits estratègics de la Universitat, que es proposa com a objectiu **«la formació de persones cultes, bons professionals i ciutadans compromesos amb la societat»**. En el Pla estratègic figuren també els valors que han d'identificar la institució:

- el dinamisme, **«per estar desperts davant del món que ens envolta, ser-ne agents i alhora saber adaptar-nos i donar resposta, de manera àgil, tant als canvis que s'hi produeixen com a les noves necessitats que se'n deriven»**;
- el compromís, **«per esdevenir elements actius i motors de canvi i d'innovació de la societat i contribuir així, amb creativitat, esperit crític, honestat, proactivitat i llibertat acadèmica, a donar resposta als problemes i als eventuais conflictes que afecten la nostra societat i el nostre entorn»**;
- i l'equitat, **«per garantir la igualtat d'oportunitats i de condicions, per combatre les desigualtats o la discriminació per raó de gènere, de classe social, d'origen ètnic o racial, d'orientació sexual i de diversitat funcional, així com per formar**

professionals i ciutadans que posteriorment traslladin aquests valors als seus cercles personals i professionals».

L'esperit d'aquest compromís i d'aquests valors s'alineja a més amb la **igualtat d'oportunitats** que estableixen els Estatuts de la UPF: “La comunitat universitària, i en especial els seus òrgans de govern, han de donar plena efectivitat als principis de llibertat, democràcia, justícia, igualtat, independència, pluralitat i solidaritat” (Títol 1, Article 3). Pel que fa a les persones amb discapacitat, els Estatuts diuen: “La Universitat ha d'assegurar a les persones amb discapacitats la igualtat d'oportunitats. Els ha de facilitar la plena mobilitat pels seus propis mitjans en les instal·lacions del campus i la seva participació plena i efectiva en l'activitat universitària. Es realitzaran les adaptacions oportunes en els processos d'accés i en el desenvolupament curricular dels estudiants en funció de les necessitats específiques d'aquests estudiants” (Títol 4, Article, 75)

En atenció a les noves necessitats de la societat derivades de l'actual context i a les línies estratègiques i principis assumits per la UPF, com a institució pública amb vocació de servei ciutadà, el Pla d'Inclusió 2017-2021 abraça dos àmbits d'actuació: el de les persones amb necessitats especials i –i això és una novetat respecte al pla anterior– el de les persones en risc d'exclusió socioeconòmica. D'aquesta manera, doncs, el Pla d'Inclusió de la UPF va de nou més enllà de l'exigència legal que estableix l'obligació d'elaborar plans que garanteixin la inclusió de les persones amb necessitats especials inherents a la seva discapacitat (Llei Orgànica 4/2007 de 12 d'abril –LOMLOU-, que modifica la Llei Orgànica 6/2001 de desembre –LOU-) i dissenya també polítiques d'inclusió que facilitin l'accés i la permanència a la Universitat d'aquelles persones provinents d'entorns econòmicament i socialment desfavorits o que pateixin situacions adverses sobrevingudes. Així mateix, amb el nou text també es vol ampliar la cobertura de les polítiques d'inclusió – que fins ara havien quedat majoritàriament circumscrites a l'àmbit de l'atenció als estudiants– a tots els col·lectius de la comunitat universitària.

La formulació d'aquest Pla d'Inclusió és fruit d'actuacions, consultes i anàlisis diverses. A nivell intern, és fruit, en primer lloc, de l'experiència del Servei d'Atenció a la Comunitat Universitària, que durant aquests darrers anys ha esdevingut el centre en matèria d'atenció a l'estudiant amb necessitats especials. En segon lloc, per elaborar el Pla també s'han realitzat diverses entrevistes a persones expertes, professorat i persones dels diferents serveis i unitats implicats en el seu desplegament. I, en tercer lloc, s'ha tingut en compte l'expertesa de comissions específiques, que en diferents sessions de treball han discutit i valorat les propostes formulades. Aquestes comissions han estat, per una banda, el Grup de Treball per a la Igualtat Econòmica dels Estudiants, i per l'altra un grup de treball específic per a l'àmbit de les necessitats especials, integrats tots dos per representants dels diferents col·lectius de la Universitat, dels beneficiaris del Pla i de les àrees implicades en la seva implementació. A nivell extern, s'han consultat informes, webs específiques i exemples de bones pràctiques tant d'universitats catalanes com d'universitats espanyoles i

d'arreu. Quant a la normativa, s'han tingut en compte les modificacions del marc legal vigent que afecten tant l'elaboració dels plans d'inclusió com l'orientació sobre els continguts i les actuacions en relació amb la inclusió de les persones amb discapacitat a la Universitat. I, finalment, s'han consultat guies i recursos elaborats per diferents organismes de referència en matèria de necessitats especials, d'exclusió socioeconòmica i de desenvolupament sostenible, com ara els elaborats per l'UNIDISCAT, l'ACUP o les Nacions Unides.

1. Principis

Per tal de donar compliment a la finalitat del Pla d'Inclusió 2017-2021 i d'assolir-ne els objectius es formulen uns **principis rectors**. Aquests principis contribuiran no solament al desenvolupament del Pla, sinó que ens ajudaran a més a fer de la Universitat Pompeu Fabra una institució d'ensenyament superior àmpliament inclusiva, que evita la discriminació de les persones amb necessitats especials o específiques i que vetlla per la igualtat d'oportunitats de les persones en risc d'exclusió socioeconòmica.

Aquests principis rectors són els següents:

1. Assumpció de la diversitat i de la pluralitat.
2. Igualtat d'oportunitats.
3. Responsabilitat social.
4. Transversalitat i compromís de participació.

1. Diversitat i pluralitat

La diversitat de les necessitats i de l'origen social de les persones —estudiants, antics alumnes, professors i investigadors, i personal d'administració i serveis— s'ha d'entendre com una característica més, que pot enriquir el conjunt, de manera que cal fer el possible per integrar-la.

2. Igualtat d'oportunitats

La universitat ha de vetllar, com a ens públic que és, perquè tots aquells que en formen part, així com aquells que hi vulguin accedir, tinguin les mateixes oportunitats tant en l'accés com en la permanència, i ha de treballar perquè ningú no en quedi exclòs per motius d'accessibilitat, de necessitats especials o específiques o bé per raons socioeconòmiques.

3. Responsabilitat social

Més enllà de les obligacions legals, la Universitat Pompeu Fabra assumeix la responsabilitat social com un dels tres eixos transversals de la seva planificació estratègica, de manera que tant els seus òrgans de govern i de gestió com totes les persones que conformen la seva comunitat universitària treballen perquè la UPF esdevingui una institució àmpliament inclusiva.

4. Transversalitat i compromís de participació

La inclusió és efectiva en la mesura en què aquest propòsit impregni les polítiques, els programes, les accions i les actuacions de la institució. Amb aquest objectiu, cal doncs fomentar el compromís col·lectiu, promovent la participació activa dels membres de la comunitat en tots els àmbits de la vida universitària. Particularment, cal incentivar la participació activa d'aquelles persones que tenen experiència i expertesa en bones

pràctiques de treball, així com de les persones afectades. A nivell extern, cal traslladar el compromís de la Universitat als representants institucionals i als agents socials del nostre entorn, unir esforços i treballar-hi conjuntament per una societat més inclusiva.

2. Finalitat

La finalitat del Pla d'Inclusió 2017-2021 és garantir la igualtat d'oportunitats per a tots els membres de la comunitat universitària de la UPF i per a totes aquelles persones que vulguin formar-ne part, atenent als principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots, així com facilitant-hi l'accés i la permanència a les persones en situació de desigualtat socioeconòmica.

3. Durada

Per tal de poder complir els objectius establerts en el Pla d'Inclusió, es planteja que aquest tingui una durada de cinc anys. Periòdicament (anualment o semestralment) se'n farà una revisió per valorar el grau d'implementació de les mesures que s'hi estableixen i s'hi introduiran, si escau, les modificacions i adaptacions pertinents. Un cop transcorregut aquest període de cinc anys el Pla serà objecte d'una avaluació, a partir de la qual es decidirà si cal donar-hi continuïtat, modificar-lo o bé derogar-lo.

4. Objectius

Atenent als dos àmbits d'actuació del Pla d'Inclusió 2017-2021 –necessitats especials i desigualtats econòmiques–, per assolir la finalitat del Pla es formulen els objectius generals que s'indiquen tot seguit i s'estableixen els àmbits d'actuació que els corresponen, els quals es desplegaran en tot moment segons la disponibilitat pressupostària de la institució.

En l'àmbit de les necessitats especials s'estableixen els objectius generals següents:

Objectiu general 1

Promoure una política compromesa amb el dret a la igualtat d'oportunitats i amb la defensa de l'autonomia de les persones amb necessitats especials

Àmbits d'actuació

- 1.1. Integrar els objectius i els interessos del Pla d'Inclusió en els pròxims plans d'actuacions del Consell de Direcció.
- 1.2. Elaborar un pla de sensibilització adreçat a la comunitat universitària.
- 1.3. Estendre el pla de sensibilització a les empreses i entitats de l'entorn de la UPF.
- 1.4. Fer el seguiment de la implantació del Pla d'Inclusió 2017-2021.

Objectiu general 2

Emprendre les accions pertinents per tal d'eliminar qualsevol mena de barrera i assegurar així l'accés i l'estada a la Universitat (i, si escau, també l'evacuació) de les persones amb necessitats especials

Àmbits d'actuació

- 2.1. Introduir el principi d'igualtat i d'accessibilitat en matèria de tecnologia i comunicació.
- 2.2. Implementar el pla d'accessibilitat elaborat per l'estudi d'arquitectes AIA per encàrrec de la Universitat, seguint l'ordre de preferència establert en l'estudi i incloent-hi les necessitats específiques del moment present.
- 2.3. Fomentar la formació sobre discapacitat i necessitats especials generals inherents a l'accessibilitat.
- 2.4. Oferir un sistema d'informació prèvia d'orientació i suport als estudiants amb discapacitat i necessitats especials per tal que puguin accedir als estudis que imparteix la Universitat.

Objectiu general 3

Proporcionar informació, formació i suport a la comunitat universitària per tal que es pugui implementar de manera efectiva la política institucional en matèria d'igualtat d'oportunitats i de defensa de l'autonomia de les persones amb necessitats especials, així com donar compliment a les normes vigents en matèria d'inclusió de les persones amb necessitats especials o específiques en tots els àmbits de la vida universitària

Àmbits d'actuació

- 3.1. Millorar el procediment d'atenció a les persones amb discapacitat i a les necessitats especials que presentin.
- 3.2. Garantir que es proporciona una informació adequada i actualitzada en matèria de necessitats especials en relació amb els diferents tipus.
- 3.3. Promoure la participació de les persones amb discapacitat en les activitats culturals, esportives, solidàries o d'altra mena que organitzi la UPF o que hi tinguin lloc.
- 3.4. Continuar oferint als membres del PAS i del PDI serveis i opcions per facilitar-los la seva integració a l'àmbit laboral en casos d'especial susceptibilitat davant les condicions de treball.
- 3.5. Continuar oferint un sistema d'informació prèvia, d'acord amb la normativa vigent, per tal que les persones amb discapacitat puguin participar en les convocatòries d'accés del PAS.

Objectiu general 4

Posar en marxa les actuacions adients i adaptar els recursos i els mitjans a l'abast per tal que les persones amb necessitats especials o específiques disposin de mitjans per assolir els seus objectius acadèmics, professionals i laborals

Àmbits d'actuació

- 4.1. Planificar i coordinar els recursos necessaris per garantir l'autonomia personal de les persones que presentin necessitats especials i per prestar-los atenció i suport integral.

- 4.2. Elaborar un pla de formació per tal que els professors puguin atendre les necessitats educatives especials i específiques a l'aula dels estudiants, de manera que s'aconsegueixi la plena igualtat amb la resta d'estudiants en el desenvolupament dels estudis, i crear una xarxa de tutors formats per atendre i orientar aquests estudiants.
- 4.3. Oferir les adaptacions i actuacions necessàries per aconseguir la plena igualtat en l'assoliment dels objectius acadèmics dels estudiants discapacitat o que presentin necessitats especials, incloent-hi, en la mesura del possible, aquells estudiants provinents de la mobilitat internacional.
- 4.4. Dur a terme les adaptacions i les actuacions que calgui per aconseguir la plena igualtat dels treballadors en el desenvolupament de les seves funcions professionals.
- 4.5. Facilitar la integració laboral dels titulats amb discapacitat.
- 4.6. Desenvolupar un programa específic, de participació voluntària, adreçat als estudiants amb altes capacitats.
- 4.7. Dissenyar i emprendre accions diverses que permetin detectar i atendre els estudiants amb altes capacitats, atenent, però, a les eventuais limitacions que facin al cas.

En l'àmbit de les **desigualtats socioeconòmiques** s'estableixen els objectius generals següents:

Objectiu 1. Política institucional

Promoure una política compromesa amb el dret a una educació universitària pública i de qualitat i una atenció transversal i inclusiva a les desigualtats socioeconòmiques, com a element clau del Pla Estratègic 2016-2025 de la UPF, i en sintonia també amb l'objectiu 4 dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) formulats per l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible adoptada per l'ONU.¹

Àmbits d'actuació

- 1.1. Desenvolupar les polítiques d'inclusió socioeconòmica en tots els àmbits i àrees de la Universitat (acadèmica, organitzativa, participativa), de manera transversal i integrada tant al Pla Estratègic 2016-2025 com als plans d'actuacions successius.
- 1.2. Elaborar un pla de sensibilització sobre la inclusió a la UPF tant a nivell intern com a nivell extern.
- 1.3. Fer el seguiment de la implantació i el desplegament de les accions relatives a l'àmbit de les desigualtats econòmiques recollides en aquest Pla d'Inclusió.

¹ Una de les metes de l'objectiu 4 dels ODS és, concretament, per al 2030, «garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom».

Objectiu 2. Relació amb l'entorn

Treballar en col·laboració amb els agents institucionals, socials, educatius i econòmics de l'entorn per afavorir la integració i el desenvolupament acadèmic i professional d'aquelles persones provinents de col·lectius en risc d'exclusió social per raons econòmiques, fomentant el compromís de la comunitat universitària i establint sinergies per potenciar la transferència de coneixement i social.

Àmbits d'actuació

- 2.1. Promoure i consolidar programes, projectes i iniciatives dirigits a identificar i a afavorir la integració d'estudiants provinents de zones desafavorides del nostre entorn.
- 2.2. Elaborar un únic programa que aglutini les accions de voluntariat, tutoria i mentoria que la Universitat adreça als joves en risc d'exclusió socioeconòmica en què puguin participar tots els membres de la comunitat universitària (estudiants, PDI, PAS i antics alumnes).
- 2.3. Treballar –en col·laboració amb el Pla de Captació de Futurs Estudiants desenvolupat per l'UCPI– per enfortir les relacions amb les institucions i organitzacions públiques, centres educatius, organismes i associacions del nostre entorn, així com amb altres universitats, per desenvolupar projectes en comú contra l'exclusió social i afavorir la mútua transferència de coneixement.
- 2.4. Mesurar i avaluar l'impacte d'aquests programes i accions en l'entorn.

Objectiu 3. Ajuts, suport i orientació a la comunitat de la UPF

Consolidar un programa d'ajuts econòmics per afavorir l'accés a la Universitat d'estudiants en risc d'exclusió social, i desenvolupar programes formatius, de suport i d'orientació que vetllin per l'adequada adaptació, trànsit i continuïtat en els estudis d'aquests estudiants durant el seu pas per la Universitat i que consolidin alhora el seu èxit acadèmic, professional i personal. Paral·lelament, en el marc d'aquest objectiu cal també establir el procés per identificar i atendre els membres del PAS i del PDI que estiguin en situació de risc d'exclusió socioeconòmica i per prestar-los suport.

Àmbits d'actuació

- 3.1. Consolidar el programa existent d'ajuts per a estudiants i treballar per cercar altres recursos, patrocinis i col·laboracions que permetin incrementar el nombre d'ajuts actual i oferir-ne de nous.
- 3.2. Desenvolupar accions de suport –integrades i transversals– i mesures acadèmiques per consolidar l'èxit acadèmic d'aquests estudiants.

- 3.3. Preveure un conjunt de mesures de caràcter econòmic i accions de suport que puguin contribuir a alleugerir situacions econòmiques adverses que afectin membres del PAS o del PDI.
- 3.4. Iniciar converses amb els organismes i les institucions pertinents perquè les universitats catalanes puguin reprendre la constitució de fons destinats a subvencionar determinades despeses del PAS i del PDI relacionades amb la família, l'educació i la salut, entre d'altres, així com establir altres mesures econòmiques de suport.
- 3.5. Desenvolupar un pla de comunicació dirigit tant als destinataris potencials com als beneficiaris de les polítiques d'inclusió socioeconòmiques desenvolupades per la Universitat per tal que coneguin tots els ajuts i oportunitats que tenen al seu abast.
- 3.6. Garantir mecanismes i sistemes de formació i de suport als membres de la comunitat de la UPF que participin en les accions del programa UPF Inclusió o hi col·laborin, i també a la resta de membres de la comunitat universitària, contra l'exclusió socioeconòmica.

Objectiu 4. Docència i recerca

Promoure la incorporació a la docència i a la recerca dels valors de la justícia social i la contribució al desenvolupament social de l'entorn –prestant una atenció especial als models que afavoreixin la inclusió dels estudiants en risc d'exclusió social–, com a element de qualitat i innovació distintiu de la UPF.

Àmbits d'actuació

- 4.1 Vetllar per un model educatiu de la UPF que integri la justícia social i el compromís amb l'entorn i que alhora reconegui i impulsi les bones pràctiques i metodologies com l'aprenentatge servei.
- 4.2 Incidir en el perfil competencial de les titulacions de la UPF i de les competències i habilitats en les quals l'aspecte social és un tret distintiu.

5. Seguiment i avaluació

Segons s'estableix en el mateix Pla d'Inclusió 2017-2021, el seguiment de la seva implementació l'efectuaran de manera coordinada les unitats i els serveis implicats en el seu desplegament, mitjançant trobades periòdiques de diferents grups de treball. El procés d'avaluació és durà a terme mitjançant un conjunt d'indicadors de nova creació que permetin mesurar el grau d'assoliment obtingut en cadascuna de les accions. Aquests indicadors han d'incloure una descripció detallada del seu contingut, les dades que cal recollir per calcular-los i els procediments que garanteixen la seva validesa i precisió.

6. Revisió

De la revisió del Pla se n'encarregarà una comissió o un grup de treball presidit pel vicerector o vicerectors competents en matèria d'inclusió, i hi participaran també representants de tots els estaments de la comunitat universitària implicats en el Pla i representants del Consell Social de la UPF.

PLA D'INCLUSIÓ 2017-2021

Vicerektorat de Responsabilitat Social i Promoció
Febrer del 2017

Accions corresponents als objectius del Pla d'Inclusió (àmbit de necessitats especials)

Objectiu general 1		Promoure una política compromesa amb el dret a la igualtat d'oportunitats i amb la defensa de l'autonomia de les persones amb necessitats especials	
Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable de les accions	Accions
1.1 Integrar els objectius i els interessos del Pla d'Inclusió en els pròxims plans d'actuacions del Consell de Direcció.	Consell de Direcció	Totes les àrees de la gerència	1.1.1. Prendre les decisions pressupostàries.
		Totes les àrees de la gerència	1.1.2. Prendre les decisions sobre inversions.
		Totes les àrees de la gerència	1.1.3. Prendre les decisions sobre organització.
		Totes les àrees de la gerència	1.1.4. Prendre les decisions sobre formació que es desprenen dels objectius i els interessos del Pla d'Inclusió.
1.2 Elaborar un pla de sensibilització adreçat a la comunitat universitària.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat	ARHiO ASTRI Assessoria Jurídica	1.2.1. Continuar vetllant pel compliment de les obligacions legals de la institució en relació amb les persones amb discapacitat i la corresponent adaptació de les normatives internes.

	Universitària	ASTRI	1.2.2. Continuar promovent una campanya de comunicació interna que inclogui sessions informatives i que doni visibilitat a l'espai web destinat a difondre qüestions d'interès relacionades amb la discapacitat.
		ASTRI	1.2.3. Actualitzar el material informatiu disponible sobre l'atenció als estudiants amb necessitats especials.
		ASTRI	1.2.4. Promoure activitats de voluntariat per als diferents col·lectius de la comunitat universitària que incloguin formació i pràctica en relació amb la discapacitat.
1.3 Estendre el pla de sensibilització a les empreses i entitats de l'entorn de la UPF.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Planificació	Gabinet del Rectorat	1.3.1. Traslladar i compartir amb els centres adscrits (Grup UPF) les actuacions que es desprenen de la política de compromís de la UPF en matèria de discapacitat i necessitats especials.
		Gabinet del Rectorat	1.3.2. Dissenyar i posar en marxa una campanya de comunicació (adequada al tipus de sectors a què pertanyen les entitats de l'entorn de la UPF) per traslladar-los la nostra política de compromís en matèria de discapacitat i necessitats especials.
		Servei de Gestió Patrimonial i Contractació	1.3.3. Elaborar una proposta de clàusules socials per incorporar-la als plecs de condicions i a les ofertes de productes i serveis dels proveïdors, per tal de poder prioritzar les empreses, els centres especials de treball o les empreses d'inserció que incorporen persones amb discapacitat a les seves plantilles.

		ASTRI	1.3.4. Designar una interlocutor en cadascun dels centres del Grup UPF que s'ocupi de dur a terme les tasques que per competència tingui assignades el centre, a partir de les adaptacions establertes en el Pla d'Inclusió o bé d'aquelles adaptacions que s'hagin acordat amb el tutor de necessitats educatives especials del mateix centre.
1.4 Fer el seguiment de la implantació del Pla d'Inclusió 2017-2021.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Planificació	Totes les àrees de la gerència	1.4.1. Crear una comissió tècnica, amb representants dels diferents serveis i unitats implicats, que s'encarregui de fer el seguiment del desplegament i la implantació del Pla d'Inclusió. Les trobades d'aquesta comissió tècnica poden tenir una periodicitat anual.
		Totes les àrees de la gerència	1.4.2. Aprofitar per a aquesta finalitat les reunions del Comitè de Seguretat i Salut, o alternativament crear una comissió operativa específica, amb persones directament implicades en l'atenció a la inclusió, que pugui fer-ne valoracions trimestrals i proposar mesures, si escau.

Objectiu general 2	Emprendre les accions pertinents per tal d'eliminar qualsevol mena de barrera i assegurar així l'accés i l'estada a la Universitat (i si escau, també l'evacuació) de les persones amb necessitats especials
---------------------------	--

Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable de les accions	Accions
2.1 Introduir el principi d'igualtat i d'accessibilitat en matèria de tecnologia i comunicació.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	ASTRI	2.1.1. Vetllar pel compliment del programa de necessitats d'accessibilitat i "usabilitat" de la informàtica i de la informació (pàgines web, docència semipresencial, aula global, etc.) a la UPF.
		Totes les àrees de la gerència	2.1.2. Aplicar tots els canvis i adaptacions al funcionament habitual necessari per tal de respectar el principi d'accessibilitat universal.
		ASTRI	2.1.3. Dissenyar i posar en marxa un sistema per garantir que els criteris d'accessibilitat universal són aplicats per tots els estaments de la Universitat a l'hora d'elaborar les respectives informacions a la web (aplicable també a documents com ara taules d'Excel amb els horaris, documents en PDF, etc.). Posar especial atenció al SIGMA (els estudiants cecs s'han de matricular obligatòriament de manera presencial, no poden fer l'automatrícula).

<p>2.2 Implementar el pla d'accessibilitat elaborat a l'estudi d'arquitectes AIA per encàrrec de la Universitat, seguint l'ordre de preferència establert en l'estudi i incloent-hi les necessitats específiques del moment present.</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció</p>	<p>Servei de Gestió Patrimonial i Contractació</p> <p>ASTRI</p> <p>Direcció de Campus</p>	<p>2.2.1. Revisar l'estat de les actuacions de resolució dels problemes d'accessibilitat detectats als edificis (que es van fer en el seu moment tenint en compte l'aportació de les persones amb necessitats especials) i fer-ne el seguiment.</p>
		<p>Servei de Gestió Patrimonial i Contractació</p> <p>ASTRI</p> <p>Direcció de Campus</p>	<p>2.2.2. Continuar treballant per adaptar la senyalització dels espais físics a la normativa vigent sobre discapacitat.</p>
	<p>VR de Planificació</p>	<p>Servei de Gestió Patrimonial i Contractació</p> <p>ASTRI</p> <p>Direcció de Campus</p>	<p>2.2.3. Elaborar un plànol guia en relleu dels accessos adaptats dels campus i centres docents per a les persones amb discapacitat visual (fer estudi de viabilitat econòmica i prioritzar els campus en què ja no es preveu una ampliació de les instal·lacions).</p>
	<p>VR de Comunitat Universitària</p>	<p>Servei de Gestió Patrimonial i Contractació</p> <p>ASTRI</p>	<p>2.2.4. Vetllar pel compliment del compromís de les residències amb conveni amb la UPF de destinar places adaptades a les persones amb discapacitat.</p>

<p>2.3 Fomentar la formació sobre discapacitat i necessitats especials generals inherents a l'accessibilitat.</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció</p>	<p>ARHiO ASTRI</p>	<p>2.3.1. Dissenyar un programa de formació sobre accessibilitat per als treballadors que estan o poden estar en contacte en el seu dia a dia amb persones discapacitades (caps d'unitat o servei, personal d'atenció als estudiants, docents...) per tal que integrin aquest concepte en les seves tasques quotidianes.</p>
<p>2.4 Ofereix un sistema d'informació prèvia d'orientació i suport als estudiants amb discapacitat per tal que puguin accedir als estudis que imparteix la Universitat.</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Docència i Ordenació Acadèmica</p>	<p>ASTRI</p>	<p>2.4.1. Garantir la visibilitat de la informació sobre l'atenció prevista als estudiants amb discapacitat a la web de la UPF.</p>
		<p>ASTRI Àrea de Docència</p>	<p>2.4.2. Incorporar a la web i a totes les publicacions <i>ad hoc</i> la informació sobre on, a qui i com poden demanar els estudiants amb discapacitat orientació i informació sobre els estudis que vulguin cursar, abans de matricular-s'hi.</p>
		<p>ASTRI Gabinet del Rectorat</p>	<p>2.4.3. Incloure en els continguts de les sessions de portes obertes i de captació d'estudiants el model d'atenció als estudiants amb discapacitat de la UPF.</p>

Objectiu general 3	Proporcionar informació, formació i suport a la comunitat universitària per tal que es pugui implementar de manera efectiva la política institucional en matèria d'igualtat d'oportunitats i de defensa de l'autonomia de les persones amb necessitats especials, així com donar compliment a les normes vigents en matèria d'inclusió de les persones amb necessitats especials o específiques en tots els àmbits de la vida universitària
---------------------------	---

Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable de les accions	Accions
3.1 Millorar el procediment d'atenció a les persones amb discapacitat i a les necessitats especials que presentin.	VR de Responsabilitat Social i Promoció	ASTRI	3.1.1. Revisar la vigència de l'actual procediment d'atenció als estudiants amb necessitats especials i actualitzar-lo si cal.
		ARHiO	3.1.2. Continuar fent difusió a les intranets del PAS i el PDI de la guia d'acollida per al personal de nova incorporació.
	VR de Docència i Ordenació Acadèmica	ARHiO	3.1.3. Continuar garantint, quan s'obri de nou la convocatòria d'oferta pública pel PAS, el compliment del percentatge de places per a persones amb necessitats especials previst per la normativa vigent.
		ASTRI	
	VR de Recerca i Doctorat	Àrea de Docència	3.1.4. Millorar els mecanismes de comunicació entre el SACU, les UCA, les UGA i els professors (i, per extensió, les altres unitats i els serveis implicats) per tal que aquests mecanismes siguin més fluids i efectius i permetin fer un millor seguiment de la presència dels estudiants amb necessitats educatives a les aules (ja siguin especials o específiques).
	VR de Comunitat Universitària	Àrea de Recerca	
ASTRI			
		UCA	

		<p>Direccions de Campus ARHiO ASTRI</p>	<p>3.1.5. Designar una persona responsable, i donar-hi visibilitat, a cada UGA, a cadascun dels diferents serveis i unitats implicats en la inclusió i entre el col·lectiu d'estudiants, per tal que aquestes persones esdevinguin referents de contacte per als usuaris. Aquestes persones han de tenir coneixements sobre a qui dirigir o reportar possibles problemàtiques o situacions concretes que es puguin presentar al llarg del curs, i poden tenir vincles amb la comissió operativa esmentada al 1.4.2.</p>
		<p>ASTRI</p>	<p>3.1.6. Dissenyar un aplicatiu que permeti als estudiants amb necessitats especials sol·licitar serveis específics que els facilitin la realització de tràmits i consultes presencials; els estudiants podrien així sol·licitar dia i hora per resoldre el tràmit i a més especificar si necessiten algun servei, com ara intèrpret de llengua de signes o altres serveis.</p>
<p>3.2 Garantir que es proporciona una informació adequada i actualitzada en relació amb els diferents tipus de necessitats especials.</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció</p>	<p>ASTRI</p>	<p>3.2.1. Garantir l'actualització i la difusió de les guies i dels recursos pedagògics existents que ajudin a millorar l'accessibilitat i les adaptacions dels estudiants amb necessitats especials.</p>
		<p>ARHiO Àrea de Docència</p>	<p>3.2.2. Posar a disposició de la comunitat universitària mòduls de formació sobre les pautes de relació, la convivència i l'assistència en relació amb les persones amb necessitats especials, segons la seva tipologia.</p>
		<p>ASTRI ARHiO</p>	<p>3.2.3. Fer difusió entre la comunitat universitària del recull d'obligacions legals esmentat en l'acció 1.2.1.</p>

		ASTRI	3.2.4. Posar a disposició dels usuaris el catàleg elaborat pel SACU amb les adaptacions que ja es fan a la Universitat per als estudiants (especialment en la prestació de serveis) per tal que els usuaris puguin conèixer si ja hi ha adaptacions previstes per a les seves necessitats, i donar-li visibilitat a través de la web.
3.3 Promoure la participació de les persones amb discapacitat en les activitats culturals, esportives, solidàries o d'altra mena que s'organitzi la UPF o que hi tinguin lloc.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	ASTRI	3.3.1. Preveure les adaptacions necessàries per possibilitar la participació de les persones amb discapacitat en les activitats organitzades per la Universitat.
		ASTRI	3.3.2. Continuar promovent activitats conjuntes amb altres universitats.
		ASTRI	3.3.3. Vetllar perquè les persones amb discapacitat puguin participar en qualsevol activitat participativa (com a membres d'un jurat, en actes de lliurament de premis o en activitats d'altra mena), sense que en quedin exclosos per motiu de la seva afectació.
		ASTRI	3.3.5. Promoure la realització d'activitats concretes per sensibilitzar la comunitat universitària sobre la problemàtica d'aquest col·lectiu, atenent a les eventuals peticions dels membres de la comunitat.
		ASTRI	3.3.6. Treballar per poder oferir als membres de la comunitat universitària que tinguin alguna discapacitat la possibilitat de col·laborar també en tasques de voluntariat.

		ASTRI	3.3.7. Fomentar la implicació del Consell d'Estudiants i d'altres associacions i grups estables en l'organització d'activitats de sensibilització.
		ASTRI	3.3.8. Organitzar alguna activitat consorciada d'esport integrat (equips integrats per estudiants amb discapacitat i per estudiants sense discapacitat), com ara campionats a nivell de l'Esport Català Universitari (ECU).
3.4 Continuar oferint als membres del PAS i del PDI serveis i opcions per facilitar-los la seva integració a l'àmbit laboral en casos d'especial susceptibilitat davant les condicions de treball.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	ARHiO	3.4.1. Continuar oferint una millora de la flexibilitat horària i de la jornada laboral personalitzada en atenció a les necessitats concretes del treballador afectat, segons allò previst en el Pla de Riscos Laborals de la UPF. En el cas del PDI es podria plantejar la docència semipresencial, havent-la regulat prèviament en el còmput d'hores de dedicació docent.
		ARHiO Servei de Gestió Patrimonial i Contractació	3.4.2. Continuar oferint les adaptacions en els equipaments en atenció a les necessitats concretes del treballador afectat, segons allò previst en el Pla de Riscos Laborals de la UPF.
3.5 Continuar oferint un sistema d'informació prèvia, d'acord amb la normativa vigent, per tal que les	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat	ARHiO	3.5.1. Continuar oferint a la web de Recursos Humans, quan hi hagi oferta pública, tota la informació sobre la reserva del 5% de places permanents destinades a les persones amb discapacitat en les convocatòries de PAS.

<p>persones amb discapacitat puguin participar en les convocatòries d'accés del PAS.</p>	<p>Universitària</p>	<p>ARHiO</p>	<p>3.5.2. Detallar a la web i en totes les publicacions <i>ad hoc</i> on, a qui i com poden demanar les persones amb discapacitat orientació sobre les condicions de participació en les convocatòries públiques.</p>
		<p>Servei de Gestió Patrimonial i contractació</p> <p>ARHiO</p> <p>Direcció de Campus</p>	<p>3.5.3. Continuar oferint a les persones que concursen en el torn de persones amb necessitats especials de les proves d'accés de les convocatòries d'oferta pública les adaptacions i els recursos necessaris perquè tinguin les mateixes oportunitats que la resta de candidats.</p>

Objectiu general 4	Posar en marxa les actuacions adients i adaptar els recursos i els mitjans a l'abast per tal que les persones amb necessitats especials o específiques disposin de mitjans per assolir els seus objectius acadèmics, professionals i laborals
---------------------------	---

Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable de les accions	Accions
4.1 Planificar i coordinar els recursos necessaris per garantir l'autonomia personal de les persones amb discapacitat que presentin necessitats especials i per prestar-los atenció i suport integral.	VR de Responsabilitat Social i Promoció	ARHiO	4.1.1. Vetllar perquè la Universitat proporcioni les adaptacions que se sol·licitin i que cada cas concret requereixi, en atenció al tipus de discapacitat.
		Servei de Gestió Patrimonial i Contractació ASTRI	4.1.2. Desenvolupar un programa de comunicació perquè tots els estudiants amb necessitats educatives especials associades a discapacitat motora o a altres discapacitats que comportin dificultats greus en l'autonomia o en la comunicació tinguin coneixement de quines són les zones i els espais que garanteixen la seva seguretat en cas d'evacuació.
	VR de Comunitat Universitària	ARHiO	4.1.3. Establir un procés per prestar suport a aquelles persones del PAS i del PDI amb discapacitat i per fer-ne el seguiment.
		ASTRI	4.1.4. Donar als responsables de donar suport als estudiants amb discapacitat la visibilitat necessària, per assegurar-se que la informació arriba als potencials beneficiaris.

		ASTRI	4.1.5. Continuar atenent els estudiants que presenten situacions específiques derivades de malalties greus, trastorns, disfuncions en l'aprenentatge o altres disfuncions i donant-los suport.
		ARHiO ASTRI	4.1.6. Afavorir la col·laboració entre el SACU i l'ARHiO en aquelles situacions relatives a la discapacitat que puguin requerir la participació coordinada de tots dos serveis.
		ARHiO	4.1.7. Continuar oferint assessorament als treballadors que es reincorporen d'una incapacitat temporal de llarga durada, per donar-los tota la informació, de manera individual i confidencial, sobre els beneficis als quals es poden acollir.
		ASTRI	4.1.8. Estendre el Servei d'Atenció Psicològica (SAP) als membres del PAS i del PDI per atendre afectacions derivades del lloc de treball.
4.2 Elaborar un pla de formació per tal que els professors puguin atendre les necessitats educatives especials i específiques a l'aula dels estudiants amb discapacitat, de manera que s'aconsegueixi	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Docència i Ordenació Acadèmica VR de Política Científica i	Àrea de Docència CLIK	4.2.1. Preparar accions formatives psicopedagògiques i d'intercanvi d'experiències entre els professors.
		Àrea de Docència CLIK ASTRI	4.2.2. Identificar quins són els millors recursos i materials pedagògics de suport a la docència i fer-ne difusió.

la plena igualtat amb la resta d'estudiants en el desenvolupament dels estudis, i crear una xarxa de tutors formats per atendre i orientar aquests estudiants.	Professorat	Àrea de Docència CLIK	4.2.3. Incorporar al programa de Formació Inicial per a Docents Universitaris (FIDU), ofert pel CLIK, continguts relatius a l'atenció de les necessitats especials i específiques a l'aula.
		Àrea de Docència CLIK	4.2.4. Dissenyar un pla formatiu per a professors perquè coneguin les eines bàsiques per atendre les necessitats especials a l'aula.
4.3 Ofertir les adaptacions i actuacions necessàries per aconseguir la plena igualtat en l'assoliment dels objectius acadèmics dels estudiants amb discapacitat o que presentin necessitats especials, incloent-hi, en la mesura del possible, aquells estudiants provinents de la mobilitat internacional.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Docència i Ordenació Acadèmica	Àrea de Docència CLIK	4.3.1. Continuar donant suport a la figura del professor tutor, com a facilitador de l'adaptació de l'estudiant amb discapacitat.
		ASTRI Àrea de Docència CLIK	4.3.2. Fer visibles les adaptacions curriculars que s'han implementat, inspirades en models que tenen la finalitat d'objectivar i facilitar instruments per organitzar les activitats, seleccionar els continguts i aplicar les metodologies més adequades per a cada estudiant.
	VR per a la Internacionalització de la Universitat i les Relacions Internacionals	Àrea de Docència CLIK	4.3.3. Estudiar les necessitats d'ajuts a l'estudi o al transport i de beques de col·laboració específiques per persones amb necessitats especials.
	VR de Política Científica i Professorat	Àrea de Docència CLIK	

	<p>Servei de Relacions Internacionals</p> <p>ASTRI</p> <p>Àrea de Docència CLIK</p>	<p>4.3.4. Dissenyar un model d'actuació per facilitar que els estudiants amb discapacitat puguin acollir-se a les estades del programa Erasmus en igualtat de condicions que la resta d'estudiants.</p>
	<p>ASTRI</p> <p>Àrea de Docència CLIK</p>	<p>4.3.5. Crear una borsa de voluntaris que puguin desenvolupar tasques d'acompanyament i de suport en assignatures concretes, segons la demanda dels estudiants amb necessitats especials –per exemple, per prendre apunts o per reforçar la matèria– i fer-ne un pla pilot.</p>
	<p>ASTRI</p> <p>Àrea de Docència CLIK</p>	<p>4.3.6. Dissenyar i oferir un programa de formació i assessorament adreçat als voluntaris que formin part de la borsa esmentada en el punt 4.3.5.</p>
	<p>ASTRI</p> <p>Àrea de Docència</p>	<p>4.3.7. Orientar els estudiants amb necessitats especials que es matriculen successivament en estudis diferents i ajudar-los en la seva elecció i en l'aprofitament dels recursos.</p>

<p>4.4 Dur a terme les adaptacions i actuacions que calgui per aconseguir la plena igualtat dels treballadors en el desenvolupament de les seves funcions professionals.</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària</p>	ARHiO	4.4.1. Continuar incorporant als manuals d'acollida del personal de nova incorporació els aspectes laborals que les persones amb discapacitat han de conèixer.
		ARHiO Servei de Gestió Patrimonial i Contractació	4.4.2. Continuar aplicant els models d'adaptació dels llocs de treball per prevenir els riscos laborals que puguin patir les persones a causa de la seva discapacitat.
		ARHiO Servei de Gestió Patrimonial i Contractació	4.4.3. Continuar facilitant els mitjans adequats a les necessitats dels treballadors amb discapacitat per tal que aquests treballadors puguin dur a terme les tasques que tinguin assignades en condicions d'igualtat amb la resta de companys.
		ARHiO Servei de Gestió Patrimonial i Contractació	4.4.4. Continuar vetllant perquè les empreses concessionàries de la UPF compleixin la normativa relativa a la incorporació de treballadors amb discapacitat, i incloure aquesta obligació en els plecs de condicions.
		Totes les àrees de la gerència	4.4.5. Treballar, sempre que sigui possible, amb empreses d'inserció social (compra de productes).
<p>4.5 Facilitar la integració laboral</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció</p>	<p>Fundació UPF ASTRI</p>	<p>4.5.1. Integrar dins el servei de Carreres Professionals de la UPF un programa amb aquesta finalitat.</p>

dels titulats amb discapacitat.	VR de Comunitat Universitària	Fundació UPF	4.5.2. Assessorar, a través del servei de Carreres Professionals, els estudiants amb discapacitat que s'acaben de graduar i donar-los suport, mitjançant jornades informatives sobre inserció laboral, borses de treball o altres actuacions en aquest àmbit.
	VR per a l'Organització i el Projecte Acadèmic de la Universitat	Fundació UPF	4.5.3. Promoure la conscienciació de les empreses que participen en jornades d'inserció laboral perquè contractin persones amb discapacitat.
4.6 Desenvolupar un programa específic, de participació voluntària, adreçat als estudiants amb altes capacitats.	VR de Responsabilitat Social i Promoció	ASTRI Àrea de Docència	4.6.1 Crear una comissió d'experts perquè desenvolupi un programa que pugui resultar atractiu i estimulants per als estudiants amb altes capacitats.
		Àrea de Docència CLIK	4.6.2. Donar suport als tutors (assessorament, formació, orientació...) perquè puguin atendre les necessitats educatives específiques dels estudiants amb altes capacitats.
	VR de Docència i Ordenació Acadèmica	Servei de Recerca UCA	4.6.3. Crear sistemes perquè els estudiants amb altes capacitats puguin col·laborar amb els grups de recerca de la Universitat.
	VR de Recerca i Doctorat	Àrea de Docència UCA	4.6.4. Estudiar la possibilitat (sempre que s'acrediti el compliment dels requisits d'accés) de cursar graus amb dobles velocitats; és a dir, cursar un grau de 240 crèdits en tres anys en lloc de quatre (la llei no estableix que s'hagin de cursar un màxim de 60 crèdits ECTS per curs). Caldria regular aquesta qüestió i establir el màxim de crèdits que es podrien matricular per curs.
	VR per a l'Organització i el Projecte Acadèmic de la Universitat		

		Àrea de Docència	4.6.5 Oferir flexibilitat en el pagament de la matrícula, en previsió de l'alt cost que tindria matricular-se d'un nombre més elevat de crèdits per curs en l'opció del "grau de doble velocitat" (4.6.4)
4.7 Dissenyar i emprendre accions diverses que permetin detectar i atendre els estudiants amb altes capacitats, atenent, però, a les eventuais limitacions que facin al cas.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Docència i Ordenació Acadèmica VR de Recerca i Doctorat VR per a l'Organització i el Projecte Acadèmic de la Universitat	ASTRI	4.7.1 Fer difusió en els processos de matriculació del programa específic per a estudiants d'altres capacitats, per tal que els estudiants interessats puguin rebre la informació i adreçar-se als serveis corresponents.
		Àrea de Docència CLIK UCA	4.7.2. Aprofitar el Pla d'Acció Tutorial (PAT) perquè els estudiants amb bones qualificacions o que s'hagin matriculat en més d'un grau simultàniament puguin conèixer el programa específic per a estudiants amb altes capacitats i puguin adreçar-se, si ho volen, al SACU.
		ASTRI	4.7.3. Elaborar un recull amb totes les adaptacions que es fan o es poden fer als estudiants amb altes capacitats i posar-lo a l'abast dels usuaris.
		ASTRI UCPI	4.7.4. Assegurar que a través dels serveis d'informació de la Universitat –com el PIE– o de les sessions informatives o de la presència de la UPF en els salons de l'ensenyament es canalitzen degudament al programa UPF Inclusió les consultes d'estudiants amb altes capacitats que els arriben.

		Àrea de Docència CLIK ASTRI	4.7.5. Elaborar un pla formatiu específic per a estudiants amb altes capacitats de segon de batxillerat perquè puguin venir a cursar determinats continguts de nivell universitari a la UPF, per exemple permetent-los que es matriculin en els cursos d'estiu que ofereix la Universitat
		Àrea de Docència CLIK	4.7.6. Incloure l'estudiant amb altes capacitats, en les sessions del Curs d'Introducció a la Universitat, com a usuari potencial del SACU (programa UPF Inclusió).

Accions corresponents als objectius del Pla d'Inclusió (àmbit de desigualtats econòmiques)

Objectiu general 1		Promoure una política compromesa amb el dret a una educació universitària pública i de qualitat i una atenció transversal i inclusiva a les desigualtats socioeconòmiques, com a element clau del Pla Estratègic 2016-2025 de la UPF, i en sintonia també amb l'objectiu 4 dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) formulats per l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible adoptada per l'ONU	
Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable/gestor de les accions	Accions
1.1 Desenvolupar les polítiques d'inclusió socioeconòmica en tots els àmbits i àrees de la Universitat (acadèmica, organitzativa, participativa), de manera transversal i integrada al Pla Estratègic 2016-2025 i als plans d'actuacions successius	Consell de Direcció	Totes les àrees de la gerència	1.1.1. Prendre les decisions pressupostàries.
		Totes les àrees de la gerència	1.1.2. Prendre les decisions sobre inversions.
		Totes les àrees de la gerència	1.1.3. Prendre les decisions sobre organització.
		Totes les àrees de la gerència	1.1.4. Prendre les decisions sobre formació que es desprenen dels objectius i els interessos del Pla d'Inclusió.
1.2 Elaborar un pla de sensibilització sobre la inclusió a la UPF tant a nivell	VR de Responsabilitat Social i Promoció	UCPI CLIK	1.2.1. Promoure una campanya de comunicació interna que inclogui sessions informatives i la creació d'espais per donar visibilitat als temes d'interès relacionats amb la inclusió socioeconòmica.

intern com extern.	VR de Comunitat Universitària	Secretaria General	1.2.2. Traslladar i compartir amb els centres adscrits (Grup UPF) les actuacions que es desprenen de la política de compromís de la UPF en matèria d'inclusió socioeconòmica.
		UCPI	1.2.3. Incorporar la inclusió al programa de comunicació de la Universitat, adequant-lo segons el tipus de sectors a què pertanyen les entitats de l'entorn de la UPF, per traslladar-los la nostra política de compromís en matèria de desigualtats econòmiques.
1.3 Fer el seguiment de la implantació i el desplegament de les accions relatives a l'àmbit de les desigualtats econòmiques recollides en aquest Pla d'Inclusió.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Planificació	Totes les àrees de gerència	1.3.1. Vetllar perquè les unitats i els serveis implicats en el desplegament de les accions relatives a l'àmbit de les desigualtats econòmiques recullin les dades que permetin fer-ne l'avaluació i el seguiment corresponents.
	VR de Responsabilitat Social i Promoció	Grup de Treball per a la Igualtat Econòmica dels Estudiants	1.3.2. Aprofitar les trobades del Grup de Treball per a la Igualtat Econòmica dels Estudiants per repensar-ne la composició i les funcions i per fer una valoració i un seguiment del desplegament i la implantació de les mesures contra l'exclusió socioeconòmica del Pla d'Inclusió (trobades dos cops l'any).
	VR de Responsabilitat Social i Promoció	CLIK	1.3.3. Incorporar al Pla d'Acció Tutorial les accions d'aquest Pla d'Inclusió que sigui pertinent incorporar-hi.

Objectiu general 2	Treballar en col·laboració amb els agents institucionals, socials, educatius i econòmics de l'entorn per afavorir la integració i el desenvolupament acadèmic i professional d'aquelles persones provinents de col·lectius en risc d'exclusió social –per raons econòmiques–, fomentant el compromís de la comunitat universitària i establint sinergies per potenciar la transferència de coneixement i social
---------------------------	---

Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable/gestor de les accions	Accions
2.1 Promoure i consolidar programes, projectes i iniciatives dirigits a identificar i a afavorir la integració d'estudiants provinents de zones desafavorides del nostre entorn.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	UCPI	2.1.1. Identificar referents i establir sinergies i bones pràctiques que ho facilitin.
		UCPI	2.1.2. Continuar desenvolupant, segons la disponibilitat pressupostària, el programa d'identificació d'estudiants de batxillerat amb talent i dificultats econòmiques (projecte Prometheus).
		UCPI	2.1.3. Treballar en col·laboració amb fundacions (que fan accions amb estudiants talentosos d'instituts) perquè ens ajudin a detectar l'excel·lència en futurs estudiants universitaris provinents d'instituts i centres d'entorns desafavorits.
2.2 Elaborar un únic programa que aglutini les accions de voluntariat, tutoria i mentoria que la Universitat adreça als joves en risc d'exclusió socioeconòmica en què puguin	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	SACU	2.2.1. Continuar impulsant projectes que impliquin estudiants de la UPF com a voluntaris per fer accions en instituts de zones desafavorides.
		Programa Alumni	2.2.2. Crear i incorporar projectes de voluntariat dirigits als antics alumnes perquè puguin fer tasques d'acompanyament a alumnes de tercer i quart d'ESO i de batxillerat, estudiants i graduats de la UPF provinents de

participar tots els membres de la comunitat universitària (estudiants, PDI, PAS i antics alumnes).		zones desfavorides o de nuclis familiars desestructurats.	
	ARHiO	2.2.3. Promocionar entre el PAS i el PDI de la UPF la participació (fora de la jornada laboral) en programes de voluntariat per atendre estudiants vulnerables des del punt de vista socioeconòmic .	
	SACU ARHiO	2.2.4. Coordinar, gestionar i aglutinar sota un mateix programa totes aquestes accions i iniciatives de voluntariat, especificant les unitats a les quals s'adscriuen.	
	CLIK	2.2.5. Incorporar i consolidar la perspectiva socioeconòmica en el Pla d'Acció Tutorial de la UPF, en la selecció i la formació dels professors tutors, i definir criteris de seguiment i impacte.	
2.3 Treballar –en col·laboració amb el Pla de Captació de Futurs Estudiants desenvolupat per l'UCPI– per enfortir les relacions amb les institucions i organitzacions públiques, centres educatius, organismes i associacions del nostre entorn, així com amb altres	VR de Responsabilitat Social i Promoció	UCPI CLIK	2.3.1. Potenciar la relació entre la Universitat i els professors de secundària per desenvolupar eines, competències i recursos que ajudin a detectar i a pal·liar l'exclusió socioeconòmica dels estudiants.
		Servei de Recerca UCPI	2.3.2. Continuar estimulant i enfortint iniciatives de recerca en aquesta àrea que contribueixin a donar resposta a aquests problemes.

<p>universitats, per desenvolupar projectes en comú contra l'exclusió social i afavorir la mútua transferència de coneixement.</p>		<p>UPCI CLIK</p>	<p>2.3.3. Programar accions de formació bidireccionals que ajudin a sensibilitzar, a difondre bones pràctiques i a obtenir eines i recursos per lluitar contra les desigualtats socioeconòmiques a les aules: des de la Universitat, impartir accions formatives en els centres de secundària i, alhora, programar accions formatives a la Universitat impartides per professors de secundària, i continuar amb les accions d'adaptació i trànsit a la Universitat.</p>
<p>2.4 Mesurar i avaluar l'impacte d'aquests programes i accions en l'entorn.</p>	<p>VR de Responsabilitat Social i Promoció</p>	<p>UCPI</p>	<p>2.4.1. Crear un conjunt d'indicadors que permetin fer-ne el seguiment.</p>

Objectiu general 3	Consolidar un programa d'ajuts econòmics per afavorir l'accés a la Universitat d'estudiants en risc d'exclusió social, i desenvolupar programes formatius, de suport i d'orientació que vetllin per l'adequada adaptació, trànsit i continuïtat d'aquests estudiants durant el seu pas per la Universitat i que consolidin alhora el seu èxit acadèmic, professional i personal. Paral·lelament, en el marc d'aquest objectiu cal també establir el procés per identificar i atendre els membres del PAS i del PDI que estiguin en situació de risc d'exclusió socioeconòmica i per prestar-los suport
---------------------------	--

Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable/gestor de les accions	Accions
3.1 Consolidar el programa existent d'ajuts per a estudiants i treballar per cercar altres recursos, patrocinis i col·laboracions que permetin incrementar el nombre d'ajuts actual i oferir-ne de nous.	VR de Responsabilitat Social i Promoció Gerència	Gerència	3.1.1. Establir contactes i convenis amb empreses i entitats sensibles a donar suport a bons estudiants amb dificultats econòmiques per obtenir més recursos i poder oferir així nous ajuts.
		Gerència	3.1.2. Treballar per ampliar els fons d'ajut propis de la Universitat.
		Gerència	3.1.3. Treballar per poder ampliar, gràcies a l'aportació d'entitats externes, el nombre de "beques salari" per curs (a fons perdut o com a crèdit) que oferim actualment.
		Gerència	3.1.4. Promoure convenis o accions conjuntes amb altres universitats catalanes per desenvolupar més ajuts econòmics.

		Gerència	3.1.5. Continuar treballant per crear i promocionar una via perquè els estudiants puguin contribuir a finançar els “ajuts UPF”.
		Programa Alumni Gerència	3.1.6. Iniciar un programa de donacions d'antics alumnes que puguin contribuir a uns fons de beques destinats als estudiants (sense apadrinar cap estudiant en concret).
		SACU	3.1.7. Continuar incorporant el criteri econòmic a les bases de la convocatòria de les pràctiques extracurriculars de col·laboració pròpies de la UPF.
		Gestió Acadèmica	3.1.8. Continuar actualitzant, cada curs, els criteris dels ajuts per a situacions sobrevingudes per poder atendre el màxim de sol·licituds.
3.2 Desenvolupar accions de suport – integrades i transversals– i mesures acadèmiques per consolidar l'èxit acadèmic d'aquests estudiants.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Docència i Ordenació Acadèmica	SACU	3.2.1. Promoure una borsa d'estudiants voluntaris que donin suport personal, sota demanda, a aquells estudiants que ho sol·licitin.
		Gestió Acadèmica UCA CLICK	3.2.2. Oferir un programa d'acompanyament i mentoria o tutorització als estudiants que accedeixen a la Universitat amb una beca salari.
		UPEQ	3.2.3. Estudiar la possibilitat de modificar l'indicador de rendiment acadèmic segons la mitjana del grau i determinar en quins contextos i per a quins efectes caldria

			utilitzar-lo.
		Gestió Acadèmica	3.2.4. Proposar una millora dels horaris (incloure-ho en el projecte de racionalització d'horaris) amb l'objectiu de facilitar que aquells estudiants que ho necessitin puguin tenir una activitat laboral o puguin realitzar pràctiques.
		Oficina de Planificació i Programació d'Estudis	3.2.5. Recomanar que es revisin els plans d'estudis que en els últims cursos tenen assignatures obligatòries que poden dificultar el desenvolupament d'una activitat laboral o la realització de pràctiques als estudiants.
3.3 Preveure un conjunt de mesures de caràcter econòmic i accions de suport que puguin contribuir a alleugerir situacions econòmiques adverses que afectin membres del PAS o del PDI.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària Gerència	ARHiO	3.3.1. Continuar amb l'oferiment de bestretes, d'acord amb el que estableix la normativa.
		ARHiO	3.3.2. Elaborar un procediment pel qual s'identifiqui i es tracti, de manera personalitzada, la cerca de recursos per al benestar psicològic dels treballadors que es trobin en situacions sobrevingudes adverses originades en l'entorn personal.
3.4 Iniciar converses amb els organismes i les institucions pertinents perquè les universitats catalanes puguin reprendre la constitució de fons destinats a subvencionar	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	ARHiO	3.4.1. Estar amatents a la recuperació, si aquesta es produeix, dels Fons d'Acció Social que la Generalitat va derogar l'any 2012 a causa dels ajustos pressupostaris.

determinades despeses del PAS i del PDI relacionades amb la família, l'educació i la salut, entre d'altres, així com establir altres mesures econòmiques de suport.	Gerència		
3.5 Desenvolupar un pla de comunicació dirigit tant als destinataris potencials com als beneficiaris de les polítiques d'inclusió socioeconòmiques desenvolupades per la Universitat per tal que coneguin tots els ajuts i oportunitats que tenen al seu abast.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Comunitat Universitària	ASTRI UCPI	3.5.1. Recollir totes les accions que la Universitat desenvolupa en l'àmbit de la inclusió socioeconòmica i donar-hi visibilitat a través de la web.
		ASTRI Gestió Acadèmica	3.5.2. Potenciar la visibilitat de la informació disponible sobre les beques i els ajuts i sobre l'evolució del nombre d'estudiants becats.
		UCPI ASTRI ARHiO	3.5.3. Incloure un apartat a la web sobre els ajuts i les mesures de suport disponibles per al PAS i el PDI.
		UCPI ASTRI UCPI	3.5.4. Incloure l'àmbit de les desigualtats econòmiques en el portal web www.upf.edu/upfinclusio , per tal de fer difusió de les activitats que es duen a terme i donar-hi visibilitat.
3.6. Garantir mecanismes i sistemes de formació i de suport als membres de la comunitat universitària de la UPF que participin en les accions del programa UPF Inclusió o hi		SACU Programa Alumni	3.6.1. Reconèixer la mentoria dels estudiants com a crèdits de lliure elecció (dins el programa PACS) i el certificat del mentor Alumni com a col·laborador social de la UPF.
		SACU	3.6.2. Preveure programes de formació i un servei d'orientació per als participants en accions de voluntariat.

col·laborin, i també a la resta membres de la comunitat universitària, contra l'exclusió socioeconòmica.			
		CLIK	3.6.3. Dissenyar i desenvolupar accions formatives i d'innovació docent per integrar la perspectiva d'innovació social i l'atenció a les desigualtats socioeconòmiques.

Objectiu general 4	Promoure la incorporació a la docència i a la recerca dels valors de la justícia social i la contribució al desenvolupament social de l'entorn –prestant una atenció especial als models que afavoreixin la inclusió dels estudiants en risc d'exclusió social–, com a element de qualitat i innovació distintiu de la UPF
---------------------------	--

Àmbit d'actuació	Responsable de l'actuació	Responsable de les accions	Accions
4.1 Vetllar per un model educatiu de la UPF que integri la justícia social i el compromís amb l'entorn i que alhora reconegui i impulsi les bones pràctiques i metodologies com l'aprenentatge servei.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Docència i Ordenació Acadèmica VR de Recerca i Doctorat	CLIK	4.1.1. Identificar bones pràctiques docents i iniciatives i compartir coneixement amb la comunitat.
		CLIK	4.1.3. Impulsar el model d'aprenentatge servei de la comunitat de la UPF per donar resposta als estudiants de secundària amb carències socioeconòmiques (actualment hi ha un primer disseny de programa formatiu per als estudiants).
4.2 Incidir en el perfil competencial de les titulacions de la UPF i de les competències i habilitats en les quals l'aspecte social és un tret distintiu.	VR de Responsabilitat Social i Promoció VR de Recerca i Doctorat	UCPI	4.2.1. En el marc de la RRI, visibilitzar i difondre la recerca en l'àmbit de les desigualtats socials.
		CLIK	4.2.2. Programar accions de sensibilització i formació per als professors i investigadors.

Documentació consultada

Documents interns

- *Bases de la convocatòria del programa d'ajuts a l'estudi (situacions sobrevingudes i complement de beca equitat). Curs 2014-2015.* Acord del Consell de Govern de 2 de juliol del 2014.
- *Conveni de col·laboració entre la Universitat Pompeu Fabra i l'Associació Educativa Integral del Raval per a la realització del Projecte Prometheus,* 15 de setembre del 2015.
- *Informe conclusiu del Grup de Treball per a la Igualtat Econòmica.*
- *Informe Els estudiants d'altres capacitats a la Universitat Pompeu Fabra,* SACU, febrer del 2016.
- *Panorama de les beques, ajuts i bonificacions als estudiants. Cursos 2012-2013 i 2013-2014.* Àrea de Docència (presentació en PowerPoint).
- *Pla d'Accessibilitat AiA* (2009).
- *Pla d'Inclusió de les Persones amb Discapacitat a la UPF.* Acord del Consell de govern de 27 de gener del 2010.

Documents externs

- *Comissió Tècnica UNIDISCAT, IV jornada UNIDISCAT. Universitat i Discapacitat. Programes i serveis de les universitats catalanes.*
- *Consell Interuniversitari de Catalunya, Informe sobre els estudiants de nou accés amb discapacitat (any 2015),* 18 de març del 2016.
- *Consell Interuniversitari de Catalunya, Informe sobre el cens d'estudiants amb discapacitat matriculats a les universitats catalanes. Curs 2014-2015 (any 2014).*
- *Consell Interuniversitari de Catalunya, Acta de la sessió ordinària de la Comissió d'Accés i Afers Estudiantils del 9 de novembre del 2015.*
- *Fundación Universia, Guia de Atención a la Discapacidad en la Universidad 2014.*
- *Fundación Universia/Cermi, II Estudio sobre el grado de inclusión del sistema universitario español respecto de la realidad de la discapacidad* (2014).
- *Gairín, Joaquín (coord.). Acceso, permanència y éxito académico de colectivos vulnerables en la Educación Superior. Estrategias para la intervención (Proyecto Accedes),* desembre del 2014.
- *Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre del 2013, per a la millora de la qualitat educativa.* BOE de 10 de desembre del 2013.
- *Martell, Janette. Plan Director de Responsabilidad Social de ESADE* (presentació en PowerPoint, 2013).
- *Romeo, Marina. «Reforçant els vincles universitat-empresa (sobre la càtedra Universitat de Barcelona - Fundación Adecco per a la integració laboral de persones amb discapacitat"», dins de #17 Butlletí RSCAT,* 18 de març del 2016.
- *Síndic de Greuges de Catalunya. Resolució de l'expedient AO-04816/2013, relativa a l'actuació d'ofici oberta per estudiar les conseqüències de l'augment de les taxes universitàries* (febrer del 2016).